

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 380435

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) X (5)

BUENOS AIRES, 23. OKTOBRA (OCTUBRE) 1952

No. (Štev.) 40.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Žrtev komunistične taktike

V Ljubljani objavljajo knjigo "Belogardizem", ki naj bi izšla v dveh delih. Te dni je izšel ponatis prvega dela te knjige zbranih dokumentov, po svoje uporabljanih in prirojenih; kot avtor je naveden neki Franček Saje, pa že iz prvega dela knjige je bilo razvidno, da je bila prirejena tako, kakor je to rabila komunistična partija v Sloveniji. Že v prvi knjigi se je avtor potrudil, da je vrjel posebno luč na takozvane sredince, ki so med komunistično državljansko vojno v Sloveniji igrali tako žalostno vlogo. Že v prvi knjigi je s prstom nekajkrat pokazal na vidnejše predstavnike te sredine, na prof. Šolarja in na dr. A. Gosarja. Ko je sedaj izšel ponatis te knjige, jo je avtor napovedal v slovenskem komunističnem tisku s senzacionalno izjavo, da je odkril in zbral dokumente o tem, kakšen "izdajalec" da je bil prof. Šolar. Hkrati je še tako mimogrede omenjal slovenske kulturne delavce, zlasti pa one okoli Akademije, ki so ves ta čas imeli prof. Šolarja pri sebi v službi in ga drže še naprej. Kaj pomeni tako pisanje pod komunisti, se je pokazalo kmalu naslednje dni: policija je že prišla in izvedla temeljito preiskavo v stanovanju prof. Šolarja, isto se je primerilo tudi dr. Gosarju. Vsi, ki malo poznajo komunistične metode, vedo, kam to vodi in vsakomur, ki je oba ta dva slovenska javna delavca poznal, mora biti žal za nju usodo; dasi ve, da ju je v mnogem pogubila njuna zmotna presoja komunizma in njega vloge v povojnem svetu, še zdaleka pa nikdo ne bo nikdar dvomil v njuno poštenost in patriotizem.

Vse, kar se sedaj dogaja v Sloveniji, se razvija popolnoma v skladu z navodili iz vseh komunističnih učbenikov. Ko so komunisti začeli svojo revolucijo v Sloveniji, so tedaj na takozvane sredince zrlji z drugačnimi očmi, kakor pa to delajo danes. Tedaj jim je bila sredina v nekem oziru celo dobrodošla, ker je slabila enotne akcije protikomunističnih vrst v Sloveniji. Sredina se sicer ni priključila tedanji OF, ostala pa ji je vendar koristna, ker je doma trdila tisto, kar so na zapadu trdili tisti, ki so verjeli v sovjetsko zavezništvo tudi po vojni. Poleg Churchilla in Roosevelta je bilo mnogo glasov, ki so navajali, da je "Stalin napravil veliko pot razvoja", "da se komunizem razvija v smer demokracije", itd. Vse to je bilo komunistom tedaj po volji. Ko so pozneje nekateri sredinci uvideli, kako se slovenski komunisti "razvijajo", so se skušali znajti. Ko se je vojna končala, je bil položaj tako trdnj v komunističnih rokah, da je bilo jasno, da se jim kakih nastopov ali akcij bivših sredincev ni bilo bati. Da so bili to res le še "bivši sredinci", so v veliki meri pomagale tudi razmere, katere so komunisti ustvarili v domovini.

Dokler je bilo Titovo zavezništvo v kominformu v prid vsemu komunizmu, se ni zanje ali pa druge komunistične sopoltnike doma med komunisti nikdo zmenil. Zadeva je postala zanimivejša, ko je Tito začel prejemati podporo od zahodnih zaveznikov. Obenem s prihajanjem podpore pa so začeli v tujih listih izhajati članki o tem, da v Jugoslaviji vendarle ni demokracije in da "bi Tito moral dati nekaj več političnih svoboščin." Ko je imel slavni ameriški publicist Louis Fischer letos v maju razgovor s samim policijskim ministrom Rankovičem, mu je to celo jasno nakazal.

In kako si komunisti zamišljajo to vračanje svoboščin. Tako kakor je to v posebnem učbeniku navedel sam Lenin. Ta pravi: "Za izvedbo revolucije boste morali ustvarjati včasih bloke s tremi ali štirimi strankami. Vaša naloga bodi, da se takoj povežete s tremi, da uničite četrto, nato z dvema, da uničite tretjo, nato z eno, da uničite drugo in ko boste sami v navzočnosti druge, jo boste že znali zatreti." V Sloveniji so komunisti sicer svoje sopoltnike potisnili k tlem že med samo revolucijo, toda

še vedno so v tujini radi navajali, koliko skupin imajo še ob sebi. Toda to jim ni več šlo v račun zadnje čase. Zato so dopustili, da je v njihovi založbi Edvard Kocbek izdal knjigo "Tovarišji-jo," ki so jo potem s svojimi kritikami dodobra osmešili. Šli so še dalje in mu dovolili, da je izdal zbirko novel "Strah in pogum"; tokrat je bila kritika takšna, da ga je verjetno privedla že na prag končnega obračuna. Kaj bo s Kocbekom samim, zanje ni važno, takozvani "krščanski socialisti", ki so v ljubljanski

ski vladi, so takoj popolnoma klonili in knjigo še huje obsodili kot pa komunisti sami.

Partija in pisec knjige Franček Saje so že pred sedmimi leti dobili v roke večino vsega tega gradiva, ki ga šele sedaj uporabljajo proti "izdajalcu" Šolarju. Ves ta čas ni bilo kazno, da bi udarili po njem. Vse to šele danes potrebujejo. Prof. Šolar seveda ni bil nikdar izdajalec, moral je to postati sedaj in to zato, ker morajo komunisti zatreti nekoga, ki bi jim mogel biti morebiti na poti. In tako kakor sedaj nanj streljajo, se vidi, da mora biti ta moment edini merodajen za presojo.

Veličastna proslava 17. oktobra

Kakor v prejšnjih letih je tudi letos argentinsko delavstvo proslavilo zgodovinsko obletnico 17. oktobra z vsem sijajem. Letošnja proslava je bila posvečena spominu Eve Peron, ki je vsako leto govorila na ta dan zbranim množicam ter jih bodrila za uresničenje vseh načrtov predsednika generala Perona za obnovo in še večji dvig Argentine. Letos je bila prvič ta proslava brez nje, ker je, kot znano, 26. julija t. l. umrla. Zato pa je bila vsa proslava posvečena njenemu spominu.

Tribuna za predsednika republike generala Perona, njegove ministre in ostale visoke državne funkcionarje je bila lepo okrašena, nad njo je bila razpeta velika slika pok. Eve Peron.

Ko je prišel predsednik general Peron s svojim spremstvom na tribuno je vsa množica, ki je napolnila ves prostorni Majski trg, vzvalovila v navdušenem vzklikanju svojemu prvobornu in zaščitniku ter ustvaritelju nove Argentine.

Trobetač regimenta San Martinovih grenadirjev je zatrobil poziv za počastitev spomina Eve Peron. Vsa množica ji je izkazala čast z molkom, vojaška godba pa je takoj nato zaigrala narodno himno, ki so jo vsi navzoči tudi peli, nato pa koračnico "Los muchachos Peronistas".

Po razdelitvi peronističnih medalj 29 zaslužnim članom za gibanje, je povzel besedo glavni tajnik Glavne delavske zveze — CGT Jose Espejo, nato so pa zborovalci poslušali govor pokojne Eve Peron, ki ga je imela dne 1. maja letošnjega leta. Govornik Državne radijske postaje je zatem prebral poglavje "Moja poslednja volja" iz druge, še neobjavljene knjige Eve Peron "Mi mensaje".

RAZPAD KOALICIJE

V francoskem parlamentu se pripravljala velika in usodna debata. Parlament ima na dnevnem redu ratifikacije protokolov, ki so bili podpisani v Bonnu (mirovna pogodba zahodnih držav z Nemčijo) in protokolov, ki govore o ustanovitvi skupne evropske oborožene sile, katere glavni nosilci bi bili Francija in zahodna Nemčija. Dasi je bil sedanji francoski vojni minister Plevin tisti, ki je sestavil načrt o tem, kakšna bodi ta evropska oborožena sila, se je sedaj v Franciji sprožila velika gonja proti protokolu, nosilci te gonje pa so radikalni socialisti, ki so sami važen del sedanje vlade. V imenu radikalov pa nastopajo tako zveneča imena, kakor so Edouard Daladier in Edouard Herriot, oba bivša predsednika francoske vlade. Na kongresu v Bordeauxu ju sta oba pozvala stranko, da naj v vladi prepreči, da bi bil protokol o evropski oboroženi sili sprejet tak, kakor je bil predložen parlamentu v odobritev. Po teh in takih govorih na kongresu v Bordeauxu in na drugih zborovanjih vladnih skupin po vsej Franciji, je završalo po vsej Evropi. V Združenih državah so začeli listi pisati o tem, da je v nevarnosti ves obrambni sistem v Evropi, da je postavljeno na glavo vse, kar so zavezniki zasnovali s svojim zavezniškim blokom, ki je povezan v Atlantski obrambni zvezi. Ako se francoska vlada odloči, da parlamentu ne bo predložila bonnskih

protokolov in protokola o evropski oboroženi sili, tedaj so bili zaman vsi napori ameriških državnikov in generalov v Evropi, ki so se vsa leta po vojski trudili, da bi zgradili trden most sporazuma in prijateljstva med Francijo in Nemčijo. S svojimi govori v Bordeauxu in drugod po Franciji so francoski državniški začeli podirati vso diplomatsko stavbo, ki je bila zgrajena po vojni. Le v Bonnu so se zavedli, kaj to pomeni; Adenauer je hitro naročil parlamentu, da naj ratificira oba protokola. Ako se to hitro zgodi, tedaj bo zahodna Nemčija dokazala, da je znala biti zvesta dani besedi in podpisanim protokolom in v Združenih državah bodo še bolj kot že dozdaj prepričani, da so v Evropi edino Nemci tisti, ki so sposobni izvajati ameriške zamisli o vojaški in politični povezavi Evrope.

IGRA — STARA KOT SVET

Herriot je v svojem govoru v Bordeauxu navajal, kako morejo biti Amerikanci tako naivni, da bi verjeli v spravo in prijateljstvo med dvema narodoma v Evropi, ki se vojskujeta in črtita, "odkar se piše svetovna zgodovina". Francija bi si sicer želela miru z Nemci, toda Nemci bi morali ostati pod nekako "kuratelo" vsaj še dve ali tri generacije. S protokoli pa, ki jih je Schuman podpisal z Nemci, pa se postavljajo Nemci na vodilno mesto v Evropi. V

EL PLAN EVA PERON PARA CONSTRUCCIONES DE VIVIENDAS

Dió a conocer el Banco Hipotecario Nacional el Plan Eva Perón para préstamos destinados a la construcción de sus viviendas a obreros y empleados con dos años por lo menos de servicios y que efectúen aportes a las cajas de previsión social.

Estos préstamos se otorgan para construir viviendas, conforme a los modelos tipos aprobados por el Banco, cuyas superficies cubiertas no sean superiores a 40, 50, 60 y 70 metros cuadrados como máximo. El monto de este préstamo será del cien por ciento del valor del edificio a construirse según la tasación bancaria. Para facilitar la adquisición del terreno, se establecen escalas de préstamos adicionales al valor del edificio relacionadas con la superficie cubierta que van del 30 por ciento para 40 metros cubiertos, hasta el 15 por ciento para el máximo de superficie cubierta. El interés de estos préstamos será del 4,50 por ciento anual. La amortización que podrá ser descontada por el patrono a pedido del Banco, no podrá exceder de 450 pesos mensuales. Los solicitantes de estos préstamos no deberán poseer ellos o sus cónyuges otros bienes realizables que les permitan financiar por sí mismos el crédito que soliciten, y la casa deberá ser destinada exclusivamente para habitación del prestatario y sus familiares.

NAČRT EVA PERON ZA ZIDANJE HIŠ

Narodna Hipotekarna Banka je te dni objavila načrt Eva Perón za podeljevanje posojil za zidanje hiš delavcem in uradnikom, ki so že najmanj dve leti v službi in ki plačujejo prispevke v blagajno za socialno zavarovanje.

Ta posojila bo banka podeljevala za zidanje hišic, ki bodo grajene po vzorcih, ki jih je banka vnaprej odobrila, in katerih zazidana površina ne bo smela presežati 40, 50, 60 in 70 kv. metrov. Posojilo bo dano v višini 100 odstotkov proračunanih stroškov. Za nakup stavbišča se razen omenjenega posojila za zidanje hišic daje še sorazmeren znesek. Oba zneska se bosta vključila v skupno vsoto amortizacijskega posojila, od katerega bodo tekle štiri in pol odstotne obresti na leto. Amortizacija bo možna na 10, 20, 30 ali 40 let. Mesečna kvota amortizacije ne bo v nobenem primeru višja kot 450 Pesov. Prosilci za ta posojila in njihovi zakonski drugi pa ne smejo posedovati takih nepremičnin, ki bi omogočale financiranje zidave. Dalje je pogoji, da novograjena hiša ne sme služiti drugim, razen stanovanjskim namenom prosilca in njegovih družinskih članov.

evropski oboroženi sili bo nemška vojska sicer štela samo 12 divizij, francoska in italijanska pa 20, toda kaj, ko mora Franciji braniti svoje posesti v kolonijah — in tam se upirajo narodi zaradi tega, ker prejemajo za te svoje cilje navodila in podporo celo iz Združenih držav. V nekaj letih bo nemška vojska v Evropi v taki premoči, da bo Nemčija tista, ki bo diktirala, kako se naj Evropa spreminja v pravo unijo; Evropa pa ne združena v federaciji, pač pa bo zašla pod nemško vodstvo in kontrolo. Ker je Francija prešibka, da bi zmogla voditi Evropo in nadzirati Nemčijo, pa se naj področje Evrope razširi — in zato predlagata Herriot in Daladier, da naj se spet obnovijo konference štirih. Za kontrolo nad Nemčijo ni dovolj samo zaveza treh (Anglija, USA in Francija), ampak je potrebna tudi Sovjetska zveza. Ako se zavezniki glede Evrope ne sporazumejo s sovjeti, tedaj se bo v nekaj letih s sovjeti sporazumevala Nemčija. Saj se je isto zgodilo že po prvi svetovni vojni, najprej v letu 1922, ko je bil podpisan prvi sporazum med Rathenauom in Čičerinom v Rapalu in tik pred drugo svetovno vojno, ko sta se sporazumela in sklenila zavezništvo Stalin in Hitler.

PREOKRET V KOALICIJI

Sedanja mednarodna kriza ni nič novega. Diplomatska zgodovina zadnjih dveh stoletij je v Evropi polna takih preobratov, ki so si periodično sledili po vseh velikih vojnih konfliktih. Ko je po napoleonskih vojnah bila Francija

na tleh, so se zmagovalci povezali v sveto alianso in se zavezali, da bodo nadzirali Francijo in njene revolucionarne načrte v Evropi za vse čase. Toda tedanja sveta prisega med ruskim, avstrijskim, pruskim in angleškim vladarjem je trajala komaj nekaj let. Brž, ko so bili na kongresu v Achenu l. 1818 poravnani dolgovi Francije na račun reparacij, je Francija sama bila povabljen v sv. alianso, da naj skupno z ostalimi zavezniki ščiti mir v Evropi. S tem pa se je v Evropi ustvaril premočan blok — in prva, ki je izskočila je bila Anglija. S tem je bil zadan smrtni sunek sv. aliansi, Anglija pa je dosegla, da se Evropa ni mogla tako konsolidirati, da bi kdaj postala prenevarna angleški premoči v svetu.

Po prvi svetovni vojni je bil Wilson tisti, ki je dosegel, da je bil v mirovno pogodbo, podpisano v Versaillesu, vključen pakt o Zvezi narodov. Trdil je, da posledje ne bo več niti v Evropi, niti drugod po svetu posebnih blokov, ki bi se mogli kdaj spustiti v nov vojni konflikt. Toda Združene države v Zvezo narodov niso vstopile in versajske mirovne pogodbe niso ratificirale. Koalicija, ki je bila s tolikim trudom vpovstavljena v prvi svetovni vojni, je propadla komaj leto dni po koncu vojne. V Združenih državah so se obrnili od Evrope, še predno so bili suhi podpisi na pogodbah. Ko je bila nato l. 1925 podpisana Lokarnska pogodba med Anglijo, Francijo, Italijo in Nemčijo, so v Franciji prvič začeli govoriti o tem, da se bo na tej osnovi za-

(Nadaljevanje na 2. strani)

KOLENDAR-ZBORNİK SVOBODNE SLOVENIJE za leto 1953

je že v tisku. Zbrano gradivo dokazuje, da bo ta Kalendar-Zbornik prekašal vse dosedanje.

V prednaročilu stane Kalendar-Zbornik 34 Pesov ter ga v predprodaji lahko naročite in plačate na naslednjih mestih:

1. **Uprava Svobodne Slovenije**, odn. pisarna **Društva Slovencev**, Víctor Martínez 50, Buenos Aires,
2. **Casa Boyu**, Olazabal 2336, Buenos Aires,
3. **Santerija** in papelerija **"Santa Julia"**, Víctor Martínez 39, Bs. Aires,
4. **Lojze Erjavc**, fotografski atelje, Alvarado 350, Ramos Mejía,
5. **Janez Lužovec** v Lanusu,
6. **Pavle Homan**, Temple 2147, J. D. Perón (prej Munro).

Po izidu koledarja bo prodajna cena višja! Radi področitve tiska in povečanja vseh stroškov bo letos število izvodov omejeno, zato pohitite s prednaročilom.

Uprava Koledarja-Zbornika Svobodne Slovenije

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Eisenhower je objavil svoje finančno stanje za preteklih 10 let. V tem času je imel dohodkov 883.303 dolarjev, v številu 635.000 dolarjev, ki jih je dobil kot tihotapje za znano knjigo "Križarski pohod po Evropi". Kakor znano so Stevensonovi dohodki z istim času znašali ok. pol milijona dolarjev. — Ameriška vlada je objavila ukaz, po katerem se mora "severnoameriška komunistična stranka registrirati" pri vrhovnem državnem tožilstvu, "ker jo vodi, vlada in kontrolira ZSSR". — Filadelfijske carinske oblasti so odkrile doslej največje tihotapstvo opija v USA, ko so na angleški ladji Silverdale našle nad 50 kg opija v vrednosti nad 1 milijon dolarjev. Tihotapstvo je prijavil kapitan ladje sam ter je policija zaprla vso posadko. — Ameriški rudarji v premogovnih rudnikih so stopili v stavko zaradi sklepa Državne komisije za stabilizacijo plač, da se znižajo plače rudarjem od 1.90 na 1.50 dolarja dnevne povšice, ki so je pred kratkim dobili.

BOLIVIJA: Bolivijska vlada je sklenila nacionalizirati rudnike cina.

ANGLIJA: Churchill je imel na zborovanju angleškega "Društva prijateljev USA" v navzočnosti gen. Ridgwaya govor, v katerem je nakazal razvoj tretje svetovne vojne, če bo do nje prišlo. Po Churchillovem gledanju bo tretja vojna "tako srašna, da si je danes nihče ne more predstavljati. Obe strani dobro veda, da bo nova vojna popolnoma različna od prejšnjih, ker bodo najhujši udarci prišli že v prvem mesecu, če ne celo v prvem tednu vojne. Po prvem mesecu vojne bo nastalo strašno zatijše, ko ne bo nobena od obeh strani zmožna prepeljati svojih vojsk na večje daljave. Strahote, ki bodo zagrnile civilno prebivalstvo obeh strani Evrope, bodo nepopisne in vlade, ki bodo odvisne od zvez na velike daljave, bodo morale ugotoviti, da so izgubile oblast obvladanja dogodkov, ki se bodo razvijali. Živimo v dobi velike sinteze in ta sinteza z nepremagljivo silo, v glavnem z intelektualno silo, pričinja združevati vse posameznike in preko njih vse narode v skupnost, ki bo raje poginila, kakor pa da bi se dala podvreči komunističnemu gospodstvu." Zaključil pa je svoje izvajanje z besedami: "Je pa to samo mnenje, in nikaka prerokba."

ITALIJA: V Milanu zaseda kongres socialistične internacionale, ki se ga z italijanske strani udeležujejo Saragatovi socialisti, z britanske pa Attlee-jevi.

SREDOZEMLJE: Na Malti razpravljajo poveljniki NATO o povezavi sredozemske obrambe z britanskim poveljstvom na Bližnjem Vzhodu, proučiti pa nameravajo tudi vprašanje obrambe Grčije in Turčije, novih članic atlantskega pakta. V Sredozemlju bo te dni NATO imel doslej največje mirnodobske manevre, ki se jih bo udeleževalo 170 vojnih ladij, nad 500 letal in številni izkrcavalni oddelki.

FRANCIJA: Na zasedanju francoske radikal-socialistične stranke v Bordeaux-u sta glavna govornika Herriot in Daladier obsodila pogodbo o evropski vojski. Oba smatrata, da sedanja pogodba daje Nemčiji prednost pred Francijo. Herriot je bil na kongresu ponovno izvoljen za predsednika stranke. Preds. franc. vlade Pinay stališča te stranke ni ovrgel, kar je pri zahodnih zaveznikih povzročilo nemir glede nadaljnjih korakov francoske vlade v tem vprašanju. — Francosko vojaško sodišče je pozvalo francosko narodno skupščino, da odzame poslansko nedotakljivost komunistom Duclosu, Marty-u in trem drugim kom. poslancem, ker je ugotovilo, da kom. stranka vodi propagando za demoralizacijo francoske vojske.

BERLIN: V zahodni coni Berlina je bilo zasedanje nemške krščanske demokratske stranke, na katerem je bila izglasovana zaupnica Adenauerju in izdan poziv na bonso vlado, da takoj podpiše pogodbo o evropski vojski. Adenauer sam je stopil v telefonski stik s Pinayem v Parizu in ga pozval na slogo v evropski skupnosti.

FLRJ: Titova "Borba" je objavila, da Moskva na tiho likvidira kominform. Po pisanju jug. kov. organa bo mednarodna kom. organizacija kot taka neopazno izginita. Kot glavni vzrok navede, da je ukinil trojno regentstvo in obrzjal kot edinega regenta prince Abdel Moncima. Širijo se poročila, da namerava Naguib ob ugodni priložnosti objaviti republiko. Kairsko časopisje je objavilo, da je Naguib nameraval dati Faruka obsoditi na smrt en dan pred odstopom, pa je spremenil naklep, "da ne bi kršil pravnega postopka".

"STVARNOST IN SVOBODA"

(DOPIS IZ TRSTA)

Trst, 2. oktobra 1952.

Sredi septembra je v Trstu izšel zbornik pod naslovom "Stvarnost in svoboda" kot nadaljevanje revije Stvarnost, vendar z malo spremenjenim uredništvom. Med uredniki (Vinko Beličič, Franc Jeza, Borut Žerjav) ima očividno odločilno besedo Franc Jeza, avtor glavnega članka o "Sodobni slovenski problematiki", avtor (pod psevdonimom Vili Hajnik) zgodbe o "Kuni" — odlomka iz romana Smrt v pomladi. Pisec "Glasu iz Slovenije", poročevalec o Miniaturnem teatru in morda še česa.

Mimo zbornika ni lahko iti, saj je kot "Tabor", le da v drugi smeri, zarezal globoko v še boleče rane naše neposredne preteklosti. Vsebina zbornika je sicer pestra, a tudi zaradi različnosti avtorjev v dokajšnjem nesoglasju.

Proza obsega. "Boleč spomin" na pozig Narodnega doma v Trstu, izpod peresa Jožeta Peterlina. Glavni članek o "Sodobni slovenski problematiki" je delo Franca Jeze, nadaljevanje razmišljanja pod istim naslovom iz zadnje številke Stvarnost. Osvobodilni boj je po pisanju Jeze ena naših največjih zgodovinskih epopej, zagon zdravim narodnim sil v času, ko se je narod opustil utesnjenojočih vezi jugoslovanskega državnega aparata, v veri, da se je približalo urešitve Združene Slovenije. OF je imela v začetku v svojem programu osvoboditev, zedinjenje in samoodlobo slovenskega naroda. KPJ pa je na moskovski pritisk na zborovanju v Bihaču sprejela načelo o kontinuiteti Jugoslavije. KPS je na to pristala, izdala s tem program OF o samoodlobi naroda, ker narodu tudi kasneje ni bilo nikdar dano odločiti o vključitvi Slovenije v Jugoslavije. Prevari iz leta 1918 je tako sledila druga.

Skupine, ki so nasprotovale OF, so videli v obrovitvi monarhistične Jugoslavije edino rešitev zase in jamstvo za ohranitev predvojne položaja. Ob koncu vojne je "protikomunistični tabor" prilagodil položaju svoje stališče in oklical samostojno slovensko državo, a nepozno.

Belogardizem in domobranstvo so sestavljali najrazličnejši elementi. Skupni različni elementov in tendenc je vsilila svojo voljo skupina političnih demagogov, ki so dotlej morali sedeti v ozadju. Tem se je pridružilo "veliko zločinskih tipov"... Pisec nadalje opisuje svoje gledanje na protikomunistični tabor, za katerega ne hrani z grajami in obsodbami, odzema mu vsako moralno silo in upravičenost, utemeljuje politično in moralno zgrešenost vsega boja proti "Osvobodilni fronti" ter povdarja, da je bilo vse le logična posledica gnolobe in dezorientiranosti konservativnega tabora, predvsem katoliškega. Drugačno piševo gledanje na OF, o katere moralni upravičenosti in politični pravilnosti ni nikakega dvoma, dasi je konec vojne prinesel marsikatera razočaranja in

KENIJA: V Keniji v jugovzhodni Afriki se je teroristično delovanje črnske organizacije Mau Mau v zadnjih tednih povečalo. Organizacija ima za cilj iziniti belce iz Afrike in jo podpirajo komunisti. Doslej je do največjih nemirov prišlo v majhnem mestu Port Elizabeth, kjer je črna množica navalila na enega največjih kino gledališč v južni Afriki in s kamenjem in palicami pobila 4 belce. Policija je streljala v množico in ubila 7 črncev. Kenijska vlada je zaprosila v Londonu po vojaško pomoč. Churchill je takoj z letali poslal vojaštvo, ki se je v nekaj urah izkrcalo v Nairobi-u in zasedlo nemirne predele. V Keniji je proglašeno obsedne stanje.

PERZIJA: Perzija je prekinila diplomatske stike z Anglijo, ker je ta odklonila zahtevo po odškodnini za petrolejske naprave v Abadanu. Angleški veleposlanik v Perziji še ni zapustil Teherana, prav tako ni dobil od Mosadeka poziva, da naj odide.

EGIPT: Diktator Naguib je odstranil še nekatere svoje nasprotnike, ko je dal zapreti visoke kraljeve policijske častnike z obtožbo, da so sodelovali s kraljem pri številnih umorih nedolžnih. Prav tako je ukinil trojno regentstvo in obrzjal kot edinega regenta prince Abdel Moncima. Širijo se poročila, da namerava Naguib ob ugodni priložnosti objaviti republiko. Kairsko časopisje je objavilo, da je Naguib nameraval dati Faruka obsoditi na smrt en dan pred odstopom, pa je spremenil naklep, "da ne bi kršil pravnega postopka".

nepričakovane preobrate, ko je KP prevzela za svoj monopol vso narodnosvobodilno borbo ter tako prevarila slovenskega človeka, ki se je boril za svoj red in boljše bodočnost in ki ni bil nasproten nekemu zmernemu socializmu.

Članek je opravičevanje osebnih poti avtorja in se bo k njemu, še vredno povrniti, saj si na 18 straneh sledi upravičene kritike, zmedena opravičevanja, napačni podatki, ostre obsodbe o vprašanjih, ki bi jih bilo dobro razčistiti, a o pravnem času in na primernem mestu. Avtorju pa zato manjka potrebne dokumentacije in "moralne upravičenosti". Pisanje izzveni v stilu "Premišljevanja o Španiji".

Pisanje Antona Legiša o "Rasti novih sil" je smiselno nadaljevanje Jezovega članka. Riše nasprotstvo med starimi in mladimi v domovini, v taboru Demokratske zveze, v katoliškem in titovskem taboru v Trstu. Med pravičnimi ugotovitvami so pomešane napačne trditve, ki slone na vesteh "iz drugega vira", tako o starih in mladih v emigraciji, o odporu akademikov v Trstu proti Demokratski zvezi ter sedanji njihovi novi poti, o motivih obsojanja "Tabora" itd. Članek, če že ni delo urednika Jeze samega, nosi vendar njegov pečat.

Pod naslovom "Glas iz Slovenije" je opisano slovensko kulturno življenje doma, nasprotstvo med uradnimi avtorji in mladimi okrog "Besede", odpor do Zahoda zaradi angleškega in ameriškega stališča do slovenskega naroda in narodna usoda posebno v vprašanju Koroske in Trsta. Riše Kocbekovo pisanje kot izraz svobodnega kulturnega ustvarjanja proti diriranju in utesnjemenu pisanju. Govori nadalje o apatičnosti in dezorientiranosti slovenskega človeka v političnem življenju, o razočaranju Primorcev ter nezaučnosti do vsake opozicijske propagande.

M. P. obravnava "Eksistencializem", njegovo zgodovino, predstavnik, filozofske nauke ter katoliško gledanje nanj. Govtovo je to najboljši in najtehtnejši članek zbornika.

"Občutena umetnina" so vrstice tržaškega slikarja Lojzeta Spacala, Italijana med Italijani, Slovenca med Slovenci, o sodobni umetnosti.

RAZPAD KOALICIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

čela graditi evropska unija, toda tokrat pod vodstvom Francije, ki je prva ponudila roko sprave Nemčiji. Petnajst let nato je nemška vojska vkorakala v Francijo in jo kmalu vso zasedla, nemški propagandisti pa so začeli napovedovati, da bo "Evropa nemška, ali pa je ne bo".

V teh zadnjih letih so ameriški državniki in generali ves čas opozarjali, da je rešitev Evrope samo v uniji. Tega ne terja samo gospodarski vidik, še bolj terja to interes obrambe pred sovjetskim navalom z vzhoda. Iz USA ni prihajala v ta namen samo finančna pomoč, ampak tudi vojaška; najposobnejši ameriški generali so bili postavljeni za poveljnike vseh zaveznških sil v Evropi. In to zavezništvo se sedaj lomi s svojih temeljih.

KRIZA SOVJETSKEGA BLOKA

Toda zavezništvo se ne lomi samo na zahodu. Tudi na vzhodu je znakov dovolj za enako krizo. Na kongresu kom. stranke v Moskvi so pravkar dali vso oblast v roke Stalinu; kar je vodil ali odločal prej politbiro, prehaja sedaj v roke "carju" Stalinu. Prve novice po kongresu samem pa napovedujejo, da je Stalin sklenil razpustiti kominform, ki je bil nekaka koalicijska vseh kom. držav in ga bo verjetno spet nadomestil s kominternom. Tako bodo vse kom. stranke in države podrejene naravnost njegovim odločbam in njegove Kominterne v Kremlju.

Ali je to le manever, ki naj dokaže, da Stalin res še ne misli na oborožen spopad. Res koncentrirajo vso oblast v svojih rokah, toda zato, da bi mu kdo ne zagrešil napake, ki bi sprožila vojno prejš, kakor pa je to sam izračunal. Tragika za zahod je v tem, da je on ta moment že točno izračunal, na zahodu pa mislijo, da se lahko gredo prelom v koalicijskih in igranje medsebojnih spletk in to samo zaradi tega, ker je "rdeči očka" v Kremlju nabasal pipo in šel v zapeček" gledat, kdaj se bodo v Evropi in v svetu dovolj razdvojili, da jih bo lahko tem bolj zanesljivo pobil in vsekakor še sam doživel, ko bo tako ves svet podlegel komunistični nadoblasti.

Vili Hajnik v odlomku iz romana "Smrt v pomladi" pod naslovom "KUNTA", opisuje natakario, Kuno in študenta Tineta, njuno telesno ljubezen in združenje, dasi Tine ljubi Majdo. Kuna zanosi, a ker vidi, da Tinetu ni do nje in otroka, ga odpravi. Zgodba v stilu novel plehkih tednikov, ki jih mrgoli na stojnicah časopisnih prodajalcev po vseh velikih mestih. Avtor problema ni niti nakazal, kaj še, da bi ga skušal rešiti. Tudi to je slovenska problematika, morda hujša kot katera druga.

Pesmi so v zborniku prispevali Vinko Beličič, Jolka Trnček, Oton D. Jeruc in Stanko Janežič. Nad diletantsko verzificiranje se dviga le "Samotna jagred" Vinka Beličiča.

Poročilo o tržaškem narodnem gledališču, o gledališčih v Ljubljani in o miniaturnem teatru ruskih beguncev v Trstu sledi kritika Lagerkvistovega dela "Baraba", Modrove "Svete zemlje", Pahorjevega "Desetega brata" ter Debeljakovega "Poljuba".

V Razgledih je obravnan "Naš provincializem in duhovno oklopništvo" s kratko analizo naše provincialne ožine, ki nam brani pot do svobodnih razgledov in širokega obzorja.

Trije Zapiski: Kocbekova kritika pojvne ljudske prosvete (iz Slov. Poročevalca 28.10.1950), ki je "znižala ceno kulturnih kvalitit in spoštovanja do človeka"... odlomki iz članka Rudija Janhube: Indijanci, farji in rodoljubi (Slov. Poročevalec 31.8.52, o zadnjem zvezku Slovenskega biografskega leksikona iz leta 1949, kjer ostro biča vse, kar se nanaša na katoliške kulture delavce iz slovenske preteklosti, ter končno odlomek Bartolovega pisanja v tržaških "Razgledih" — vsi trije odlomki dokazujejo našo kulturno nestrpnost in duhovno oklopništvo.

Zbornik zaključuje odlomek iz revije Der Monat o usodi ruskega begunca, ki zbeži na Zapad, a tam ne najde drugega kot nezaupanje, osamljenost in nerazumevanje.

Zbornik nosi pečat svojega glavnega urednika ter je izraz iskanja neke tretje poti, srednje poti med belim in črnim, zato ostaja v svoji sivini, v površnem opisanju in obsojanju, včasih blizu resnice, marsikdaj daleč od nje, kot pijanec na široki cesti, ki je trdno uverjen, kako trden je njegov korak, a si drugi vidijo njegovo optekanje. Tretja skupina, dokaj poznana iz zadnjih predvojnih let — njen izraz naj bi bilo pisanje glavnega urednika — naj bi se rehabilitirala tudi na zunaj, v svobodnem svetu, potem ko je več let služila Partiji. Z mladenjem na levo in na desno naj bi si priborila mesto v svobodnem svetu, saj je končno vse skupaj le boj za zadnjo realnost "posest in oblast", kot je pisal nekdanji Kocbek. Če je v tem kaj zdravega, bo živelo, če ne, bo zamrlo.

Ob tem je treba opozoriti, da enako kot pri "Taboru", tudi v "Stvarnosti in svobodi" sodelavcev ne družijo niti idejna, niti kada druga povezanost, marveč je pisanje le izražanje osebnega mnenja avtorjev.

J.V.

— PORAVNAJTE NAROČNINO! —
Prispevajete v tiskovni sklad

Hude borbe na Koreji

Silovite borbe v "Železnem trikotu" tik nad 38. vzporednikom na Koreji se še nadalje razvijajo. Komunisti so pretekli teden izvedli več sunkovitih napadov na zavezniške položaje, vendar jih niso mogli prisiliti na umik, ker so Amerikanci na svojem sektorju izvedli močno protiofenzivo in zavzeli nekaj strateških gričev na tem delu bojišča. Kitajci imajo v bitkah velike izgube, vendar ne štedijo z moštvo.

Zavezniško letalstvo je izvedlo nekaj bombnih napadov nad severno Korejo, v glavnem pa je podpiralo akcije suhozemske vojske.

Komunisti so sporočili Amerikancem, da so pripravljene znova pričeti pogajanja, pa so jih Amerikanci odklonili z izjavo, da morajo najprej jasno objaviti, da pristajajo na zavezniške pogoje, preden bi nadaljevali z razgovori.

Dobra knjiga je tvoja najboljša prijateljica. Zbornik "Svobodne Slovenije je dobra knjiga.

ARGENTINA

V Buenos Airesu se je v nedeljo v počastitev zlatomašniškega jubileja buenosaireskega nadškofa kardinala dr. Copella začel II. evharistični kongres buenosaireske nadškofije, ki se bo zaključil z veliko procesijo vernikov s Plaza Congreso v katedralo na Plaza de Mayo prihodnjega nedeljo.

Jose Espejo, glavni tajnik Glavne delavske zveze — CGT — je podal ostavko na svoj položaj v vrhovni organizaciji argent. sindikatov. Po daljši debati je upravni odbor sklenil, da ne bo vzel ostavke na znanje. Ker pa g. Espejo pri njej vztraja, bo o njej razpravljali glavni odbor CGT na seji, ki bo v četrtek. Jose Espejo je o svoji ostavki dal časnikiarjem tudi izjavo, v kateri je znova potrdil neomajno zvestobo predsedniku generalu Peronu, pristavil pa je, da se mu po zadnjem zborovanju zdi, da ne uživa več takega zaupanja med delavstvom, da bi ostal še naprej na dosed. položaju. Zato se želi kot navaden in discipliniran član Peronističnega gibanja boriti za uresničenje vseh načrtov predsednika generala Perona.

Vojni minister general Lucero je podelil razna vojaška odlikovanja nekaterim severnoameriškim častnikom in podčastnikom.

Zvezna vlada je izdala pravilnik o poslovanju veletovarniškega obrata Industrias Aeronáuticas y Mecánicas v Cordobi, ki kakor znano poleg letal izdeluje tudi avtomobile in traktorje. Po tem pravilniku bo to industrijsko podjetje še naprej ostalo pod nadzorstvom letalskega ministrstva, imelo bo pa svojo upravo.

Odbor za postavitve spomenika Evi Perón je objavil v časopisju sporočilo, v katerem najodločneje zanika vse govornice, da bi bil sploh kedo pomislil, da bi trinajsta plača uradništva in delavstva šla v sklad za ta spomenik.

Med mestoma Rosario in Mendoza je začel voziti nočni ekspresni Diesel vlak, ki ima zvezo za potovanje v San Juan, San Rafael in Santa Fe.

V provinci Santa Fe je zavozil vlak v omnibus s. potniki. Pri nesreči je bilo 13 mrtvih, 10 pa ranjenih.

V Neuquenu so bili v zadnjem času veliki nalivi. V mestu Cipolletti so bile večje poplave.

Uprava Državne telefonske službe bo dobila nove prostore v palači, ki jo bodo postavili na oglu Avenid Corrientes in Maipu. Stala bo 42 milijonov pesov.

Biv. severnoameriški admiral William Halsey, junak in zmagovalc v zadnjih dveh svetovnih vojnah, je prispel kot predstavnik severnoameriške družbe All America Cables v Buenos Aires, kjer bo sodeloval na zasedanju Mednarodnega urada za telekomunikacije. Zvezna vlada je admirala Halseya proglasila za državnega gosta za ves čas njegovega bivanja v Argentini.

Severnoameriški veleposlanik Albert Nufer je prejel diplomo kot častni član Medameriškega gospodarskega zavoda.

V Buenos Airesu so te dni pokopali žrtve zadnje letalske nesreče brazilskega potniškega letala med poletom iz Rio de Janeiro v Buenos Aires. Letalo se je v zraku blizu mesta Porto Alegre v Braziliji vnelo ter se prelomilo na dvoje. Nesreča je zahtevala 14 človeških žrtve, od katerih je bilo 5 Argentinec.

Argentinska vojaška šolska ladja "Bahía Thetis" se je z večmesečnega obiska raznih evropskih pristanišč vrnila v Buenos Aires.

Na področju province Buenos Aires sta trčila skupaj s polno hitrostjo dva velika potniška omnibusa, ki vozita na liniji Buenos Aires - Cordoba. Trije potniki so izgubili življenje, več jih je pa bilo ranjenih.

150 belivijskih kmečkih družin, ki so več let živele v provinci Salta, se bo vrnilo domov, jer jim je sed. bolivijska vlada dala na razpolago zemljo.

Kriminaliteta mladostnikov v Argentini se je v letu 1951 zmanjšala za 25% v primerjavi s prejšnjimi leti.

Novice iz Slovenije

Postavitev križa je za komuniste sramota. V ljb. "Poročevalcu" beremo poročilo o sedanjih razmerah v vasi Orehovlje, v občini Predoslje pri Kranju, ki jasno prikazuje zagrizenost in strupenost titovih komunistov od vsega, kar je v zvezi z vero. Poročilo se glasi takole:

"Belgardistični izrodki oskrnjajo spomine NOB

V vasi Orehovlje, občina Predoslje pri Kranju, so že pred nekaj leti postavili spomenik padlim borcem v NOB. Vaščani, ki jim je spomin na padle žrtve okupatorja vedno živ in svež, skrbijo, da je spomenik stalno okrašen s svežim cvetjem in zelenjem.

Ta spomenik pa boče v oči posameznike, ki so že od vsega začetka nasprotovali postavitvi spomenika. To sta predvsem Anton Sajevec iz Orehovlja in Stanko Bučan, tesar iz Britofa pri Kranju.

Anton Sajevec je bil leta 1943 v nemški vojski, od koder se je v avgustu podal k beli gardi v Predoslje, kjer je aktivno delal do zadnjega dne. Po osvoboditvi je bil zaradi aktivnega dela pri beli gardi nekaj časa zaprt. Nič boljši ni bil njegov pajdaš Stanko Bučan, ki je leta 1943 pohegnil iz NOB k beli gardi v Predoslje, kjer je prav tako aktivno služil do konca vojne. Kot okupatorjevega pomagača ga je ljudsko sodišče obsodilo na 10 let zapora, celotne kazni pa ni preстал, ker je bil pomiloščen.

In ta dva belogardistična prirepenika sta tik pred spomenik padlim borcem iz NOB na lasno pest postavila 3 in pol metra visok križ, in to v času, ko je vse naše ljudstvo slavilo Dan vstaje in se oddolžilo žrtvam tistih, katerim sta služila Sajevec in Bučan.

Vsi vedo, da sta Sajevec in Bučan postavila križ z namenom, žaliti te žrtve in smešiti narodno osvobodilno borbo in njene pridobitve.

Ta križ predstavlja samo težnje nasprotnikov naše družbene stvarnosti, zaradi česar je dolžnost prebivalstva, da odstrani od spomenika to sramoto.

Viktor Dragaš

Uslužbenci kopaljšča na Savi pri Ježici so kopalcem v letnih mesecih zavrtili tudi kako pesem ali kak drug glasbeni komad na gramofonu. Ob neki priliki se je pa eden od uslužbencev, recimo, zmotil in je zavrtil božično "Sveta

noč, blažena noč!!". To seveda ni bilo prav nekaterim zagrizenim komunistom, ki se ob tem zgražajo, da je nekdo motil kopalce "s pristno nekdanjo zimsko pesmijo 'Sveta noč!'". Na račun kopaljške uprave na Ježici je komunist v ljubljanskem "Poročevalcu" nato zapisal še tele besede: "Morda bo v prihodnjih dneh spet kar tako na lepem zadonela n. pr. 'bojna pesem': 'Glej zvezdice božje...'"

Po vsej verjetnosti je bila neljuba pomota, ki pa navzlic temu ne opravičuje tamkajšnjih kopaljških funkcionarjev. Nedvomno bi morali le-ti že zjavljaj pregledati zaprašen arhiv starih gramofonskih plošč in odstraniti vse take ter podrobne "sentimentalne" melodije."

V Rogoški Slatini so pred časom začeli v velikimi vrtalnimi deli, da bi začeli nove vrelce. Do 13. avgusta se navorili deset vrtin. Najgloblje je šel sveder pri šumskem izvoru v vrtini VIII, t. j. 71.58 m. Raziskovalna in vrtalna dela vodi vseuč. prof. ing. Bač ter člana višje komisije za vrtalna dela ing. Viktor Turnšek in ing. Stojan Guzelj iz Ljubljane. Z novimi vrelci bo v prihodnje Rogoška Slatina imela obilo zdravilne vode.

Umrli so. V Ljubljani: Jelka Tauber, roj. Furlan, Andrej Knaflič, pismonoša v p., Viktor Semenič, Frančiška Nahtigal, Ivanka Colnar, roj. Anderwold, Anton Levstik, učitelj v p., Frančiška Nahtigal, roj. Bizjan, vdova strojevodje, Josipina Oražem, Gvido Počivavšek, Malči Miklič, roj. Jelenc, Jože Vaupotič, Anton Šneider, uradnik v p., Ana Klasek in Albert Vidmar v Litiji, Ana Jezeršek, roj. Fink v Kranju, Slavko Gričar v Šiški, Franjo Runovec, rečni nadzornik v p. v Ptujju, Anica Pograjc, uslužbenka Gorenjskih predilnic v Škofji loki, Anton Gabrček, upokojenec v Polju, Tatjana Tavčar na Jesenicah, Rozalija Pregelj v Sturijah, Ljudmila Bratina, roj. Pezdič, vdova po šolskem upravitelju v Kranju in Ana Božnar, roj. Setničar, pos. v Polhovem gradu.

Radri velike suše doma so oblasti prepovedale izvoz skoro vseh vrst živil. Razen tega bo beograjsko podjetje za uvoz in izvoz žita Grain-export uvozilo iz Turčije 100.000 ton pšenice.

Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani je neki uslužbenki predpisal očala. Z receptom je odšla v določeno mestno podjetje, kjer so ji pa povedali, da

očal nimajo in da naj počaka. Dekle je potem hodilo vsak teden spraševat, če bo že lahko prišlo do očal, pa vedno zaman. Pred časom so ji pa "šli zelo na roko" ter so ji vzeli recept, nanj pa napisali datum "27. december 1952". Tako bo ubogo dekle moralo čakati do konca decembra, da bo lahko dobilo očala, ki jih nujno potrebuje. Pa še tedaj je veliko vprašanje, če jih bo dobilo. Pač lep primer kom. socialnega skrbstva v praksi. Za komuniste je pač propaganda več vredna in zanjo mora biti denar, kakor pa preskrba kreditov za uvoz brunenega stekla.

V Ljubljani bodo v kratkem postavili prve reliefe-kažipote. Postaviti jih nameravajo ob vseh vhodnih odn. izhodnih cestah in na železniški postaji. Reliefe so izdelani iz mavca, prepariranega z nitro-lakom. V režiji "Jugo-reklama" jih je izdelal akademski slikar Ivan Miklavc.

Skupina tolminskih planincev se je 28. avgusta povzpela na vrh Mangarta ter je tja prinesla novo slovensko vpisno knjigo. Prejšnjo je namreč skupina it. vojakov, ki je pred dvema mesecema prišla na ta vrh, odnesla.

V Sloveniji so nedavno odprli avtomobilsko cesto Bohinjska Bistrica-Rovtara, ki bo po dokončani dograditvi vezala Bohinjsko kotlino s Selško dolino in bo skrajšala relacijo Bohinj-Ljubljana za 11 km.

Društvo slovenskih upodablajočih umetnikov je odprlo v Ljubljani razstavo mladega slov umetnika Janeza Šibile, doma iz Markovcev pri Ptujju. Janez Šibila je študiral najprej kiparstvo v Zagrebu, nato pa slikarstvo na akademiji v Ljubljani. Leta 1950 je nastopil službo profesorja na gimnaziji v Tolminu, leto kasneje pa v Ravnah na Koroškem. Ocenjevalec njegovih del ga je občinstvu prikazal takole: Šibila je delaven, skromen in dosleden delavec. Svoj poklic jemlje z največjo resnostjo, slika v lazurni tehniki, njegov kolor je prefinjen in včasih spominja na slikarja Tartaglijo. Njegovo oblikovanje je realistično in ne pozna varljivih eksperimentov. Narava mu je vzor in v njej išče in najde likovne probleme in rešitve. Poezija njegovih slik korenini v domači zemlji in ljudeh. Šibilove slike so prirodne in preproste, kot so preprosti in prirodni ljudje in kraji, ki jih je upodobil".

Društvo slov. upodablajočih umetnikov namerava to leto še prirediti razstave v Celju, Trbovljah, Postojni, Sežani, Solkanu, Tolminu, v Novem mestu, Kočevju, Kranju in na Jesenicah.

Športno-družabna prireditev naše mladine

Če smo dosedaj zahajali na Pristavo z mislijo v srcu "grem, da ne bodo rekli, kje se potepam", potem mislim, bomo od nedeljske prireditve dalje vedno pohiteli v upanju, da bo spet tako prijetno in lepo; zanimivo in veselo, kakor že dolgo ni bilo.

To pot nam dež ni prekrizal računov; zato tudi nismo tlačili blata, pač pa v obilici zelenja tu pa tam dvignili malo prahu, kakor v znak: češ saj smo vendarle le na deželi...

Toliko nas že dolgo ni bilo skupaj, je bilo splošno mnenje; ne samo mladih in mlajših, ki so se najbolj razživali; tudi starejših je bilo mnogo. In vsi so prišli na svoj račun.

Pa začnimo s programom! Poleg ranjanja deklet in deklic z žogicami so se spet pomerili odbojkaši: "zeleni" Benigalija, Dolinar, Jerman, Miklič, Prijatelj, Senovršnik in "rdeči" (Celestina, Eiletz, F., Križ B., Mokorel, Rogina, Smersu) so pokazali mnogo boljše igranje, kot smo je videli zadnjič.

Spet smo videli naše fante na orodju; poleg "stare garde" Čopa Avgusta so nastopili še Kurnik Rok, Miklavc Franc, Rozman J., Vrečar Gabriel in Zajc Milan; škoda je le, da fante nimajo med tednom časa za trening, kajti tako bi mogli, kot je mnenja Čop, pokazati mnogo več. Veliko pa je vredna že dobra volja in pogum.

Ostali program, ki ga v celoti ni bilo malo, morda celo preveč, je izpolnil šesterboj, v katerem je nastopilo mnogo fantov, od katerih so bili najboljši naslednji:

Skok v daljavo: Prijatelj Jože 5.85 m; 2. Tomažin Lovro 5.25 m.
Skok v višino: 1. Petkovšek Vinko 168 cm; 2. Prijatelj Jože 158 cm.
Met kroglice (8 kg): 1. Magister 9.90 m; 2. Trpin Jože 9.83 m.
Met diska: 1. Magister 28.65 m; 2. Trpin Jože 27.20 m.
Tek 100 m: 1. Tomažin Lovro 12"; 2. Smole Ludvik 12"2 des.
Tek 400 m: 1. Tomažin Lovro 1'1"; 2. Trpin Jože 1'4"4 des.

Celokupna klasifikacija v šesterboju

je naslednja: 1. Tomažin Lovro 45 točk, 2. Trpin Jože 39, 3. Magister Albin 30, 4. Smole Slavko 18.5, 5. Košnik Franci 16.5, 6. Šušteršič Dušan 7 točk. Pri tekmovalstvu sta sodila Perharič Janez in France Šturm, merilca časov sta pa bila Logar Nija in Križ Bojan.

Tekmovalje je potekalo še dokaj hitro, čeprav bi za prihodnji nastop svetovali, da tekmovalci nastopajo istočasno v različnih disciplinah. Pohvaliti pa je treba navzoče občinstvo, ki je po mnenju sodnika ves čas z obzirom in pozornostjo sledilo tekmovalju.

Če omenimo, da je izven programa bil še tek na 1.500 m, v katerem je zmagal smučarski prvak Argentine in Čila Frenk Jerman, ki se trenutno mudi v Buenos Airesu, je bila fantovska športna aktivnost izčrpana. Dekleta so organizirala vzorno razstavo ročnih del: majhen je bil sicer prostor, a toliko bolj pester je bil zato pogled na vse vezenice, prtičke in prte, drobne okraske in čipke — saj moški vsemu niti imena ne ve — kar vse se je pa izgubljalo ob lepi gorenjski narodni noši. Dekletom — neznanca so njih imena — je treba res posebej čestitati.

Naj povem še koliko ljudi je bilo? Teško bi začel pravo število, ker so ves čas prihajali, nekateri odšli prezgodaj, a nekako nad 500—600 se je sukalo ves čas, kar je brez dvoma najlepší dokaz, da moronska Pristava pričinja postajati važen del našega družabnega življenja. Ob prijetni glasbi preko zvočne naprave — posodilo jo je fantom in dekletom misijonsko zaledje — in ob krepkem glasu napovedovalca Janeza Rozmana in njegovega "štaba" se je množica razživela; krepke mrak je že padel in malce mrak je pritisnil, ko so gostje šele dobro sedli k mizam, da se v pestri in mešani družbi pogovore in tudi naklepajo, če prav po naše povem.

In še za konec: čim več bo takšnih prireditev, tem več gostov bo prihajalo in tem prej bo naša Pristava ne samo družaben prostor kot izhod za silo, pač pa prav klubski prostori à la America.

NEPOZABNA VAM BO OSTALA DICKENSOVA VESELOIGRA "CVRČEK ZA PEČJO"

ki jo ponovi S.O.V.A. v nedeljo 26. oktobra t. l. ob 19. uri v ciudadelski dvorani.

Preskrbite si vstopnice v predprodaji na Alvarado 350, T. E. 658-0827

Velika kulturno-družabna prireditev Svobodne Slovenije bo v nedeljo 30. novembra na Pristavi v Morou.

Razstava slovenskega emigrantskega tiska, koncertni nastopi in družabno zabavne zanimivosti.

Dr. Tine Debeljak

ZIVLJENJEPIS NADŠKOFA JEGLIČA

Po drugi popravljeni in prenovljeni izdaji Jakličevega spisa o škofu Baragi, smo dobili zdaj tudi "drugo" izdajo življenjepisa nadškofa Jegliča izpod peresa njegovega dolgoletnega tajnika in kanclerja Msgra dr. Jožeta Jagodica, zdaj apostolskega protonotarja vseh beguncev v Avstriji. Pravim "drugo" izdajo, dasi prva še ni izšla in tudi ne bo, kajti natiskana na 800 straneh (razkošno ilustrirana), je ležala v Jugoslovanski iskarri v Ljubljani v času, ko je pisatelj z nami vred zapuščal domovino. Toda pisatelj je rešil delo in ga dal za stoletnico Jegličevega rojstva nanovo natisniti obnovljeni Mohorjevi družbi v Celcvu (prav tako za njeno stoletnico kot gotovo njeno najpomembnejšo jubilejno knjigo). Bivša koroška begunca dr. Meršol in prof. Sever sta priskočila iz Amerike ko "mecena" na pomoč, da se je tisk sploh mogel začeti. Odpadle so tudi vse ilustracije iz "prve izdaje", luksuz, ki si ga zamejski tisk ne more dovoliti, ostala pa celostranska podoba Jegličeva ob sedemdesetletnici kot priloga in čudovito izrazita glava "preroka s celjskega tabora" tri dni pred smrtjo na ovitku. Takšna je izšla na skoro 500 straneh lepega evropskega tiska v platneni vezavi z zlatim škofovim grbom v sredini. Monumentalna knjiga za zamejske Slovence ta "majhen oris velikega življenja", kot pravi podnaslov z uvodno besedo Jegličevega naslednika, ljubljanskega škofa dr. Rožmana iz Cle-

velanda: "Naj pomeni Jegličovo življenje, opisano v tej knjigi, sedanjemu in bodočemu rodu Slovencev kažipot v lepše in srečnejše dni svobode, miru in pravičnosti." In to zlasti kot "svetel lik svetniško ascetične osebnosti, krepka in jasna beseda njegovega učenja, globok pogled v bistvo stvari, hitro spoznanje časovno nujnih nalog" — ter kot videnje "vidca, ki je zrl preko sedanosti v bližajoči se prihodnosti dve fronti: brezboštvo in krščanstvo..."

Msgr. dr. Jagodic je bil gotovo prvi poklican, da napiše prvi življenjepis nadškofa Jegliča, s katerim ga je vezalo toliko let skupnega življenja. Ali ni tudi Slomškov tajnik Kosar napisal prvi Slomškov življenjepis? Jagodic pozna svojega dolgoletnega "šefa" iz soživljenja pa tudi iz študija njegovih del in iz priči — sodobnikov vseh Jegličevih let. Toda pravo razsvetlavo od znotraj nazven vse te ogromne osebnosti pa mu daje po smrti najdeni dnevnik škofa Jegliča, ki ga je pisal vsa leta svojega ljubljanskega škofovanja. Presrečen življenjepisec, ki ima tako gradivo ob roki! Msgr. Jagodic je s spretnostjo verodostojnega zgodovinarja in z ljubeznivo čestitca skozi vsa knjigo povezoval zgodovinska dejstva v spočetka — časovni zaporednosti, zatem pa v profil od več strani v istočasnosti, s to notranjo izpovedjo v dnevniku na tako znanstven in istočasno človeško - topel način, da gledamo ves čas branja nazoren

lik škofa pred sabo, obenem pa govorimo najintimnejše z njim samim. Tako gledamo rasti njegovo čudovito postavbo v naši zgodovini, njegova dejanja, pa tudi vzgone teh dejanj, njegovo misel, čustvo, njegovo srce in dušo; dno vseh njegovih odločitev, ki je: neomajna vera v Boga, življenje v krstni nedolžnosti z nadvladanjem strasti in odločna nadčloveška volja uravnjavati življenje na zemlji v smislu Kristusovih načel s pomočjo Marije.

To so poleg domovinske narodne zavesti — vzgoni, ki so izoblikovali tako zgodovinsko osebnost v Jegliču, kot jo nazorno opisuje na podlagi virov in o-pazovanja Msgr. Jagodic v petnajstih poglavjih (in v 73 podpoglavjih) svoje knjige.

Pisce opiše najprej Jegličovo rast v monografični zgodovinski razvojnosti do nastopa ljubljanskega škofovanja, oz. do konca prvega leta na prestolu ljubljanskih knezov in škofov. To je doba njegovega otroštva v Begunjah, ljubezni do hrome matere, in prvega učenja; prestop na ljubljansko ljudsko šolo in nato v gimnazijo kot Alojznik, kjer je bil vedno v vseh razredih med prvimi odličnjaki; njegovo borbo za poklice, ko so ga trgali liberalni dijaki od poklica, a ga je potrdil v njem prijatelj sošolec Brenc; njegovo študiranje za duhovnika v Ljubljani, na Dunaju, v Nemčiji in Italiji, kjer si je nabral nenavadno obširno znanje. Začetek duhovno pastirske službe kot prvi kurat v kaznišnici v Begunjah. Potem leta podvojde, ekonomia in predavatelj v semenišču, odkoder je prošil za vseučiliško mesto v Zagrebu,

pa ga ni dobil; vzbudil pa je pozornost prof. Stadlerja, ki ga je poklical v Bosno za kanonika. 16 let je misijonaril po Bosni! In ta poglavja se bero kot življenje Baragovo, s katerim imata za čuda mnogo enakih potez. Ljubezen, gorečnost, in voljo za slednji napor. Postal je hrvatski vzgojni pisatelj in Stadlerju sarajevski pomožni škof, ki pač nikdar ni mislil, da se bo še povrnil v Ljubljano. Pa ga je škof Missia hotel za naslednika in uspel, kljub temu, da je bil Jeglič že tedaj na dvoru persona ingrata. Stal je pač pod Strosmarjerjevim vplivom. Prav zato pa mu je Hribarjeva Ljubljana priredila (1898) sprejem, kot še nobenemu škofu. In res: Jeglič ni stopil na Missijevo pot, temveč iskal zveze s Hribarjem. Tavčarjem, hodil v čitalnice in v Narodni dom... vse prvo leto, dokler ni spoznal da se njegova prijaznost, iz želje združiti vse Slovence na osnovi krščanstva, smatra pri nasprotnikih samo kot slabost, ki jo izrabljajo za kritje naraščajočega liberalizma. Na domači strani pa pomeni odmik od duhovstva. Za to je ob prvi obletnici škofovanja s pastirskim listom prekinil s to prakso "popuščanja" in z letom 1899 stopil na novo pot dinamičnega katoliškega prepoveda.

Od tu dalje Msgr. Jagodic ne podaja več strnjene dogajanja po kronološkem redu kot doslej, temveč kaže v posameznih poglavjih prereze različnih škofovih delovnih pojrišč. Najprej njegovo delo za Zavod sv. Stanislava, to njegovo največjo ljubezen in bolečino, za katero je šel beračit na Ogrsko in Poljsko itd, tedaj, ko je mislil, da bo

propadel z njim in se bo moral odpovedati škofovstvu. Ameriško darilo ga je rešilo iz te stiske. Z njim je ustvaril prvo slovensko srednjo šolo in postavil temelj vsej slovenski višji izobrazbi (kot Slomšek nižji), posredno tudi univerzi. (Dobro, da ni vedel, kaj se bo godilo v teh prostorih 40 let pozneje!). Nato pride njegovo dušnopastirsko delo, ureditev škofije, organizacija cerkvenega življenja (Marijina družba: ob nastopu samo 25, ob odhodu: škofija s povprečno z največ člani na svetu!). Pomožne organizacije, izobraževalna društva, Orli itd, delo za katoliške shode, pa tudi za politično organizacijo katoličanov, za znago katoliških in narodnih načel tudi v javnem življenju... Posebno poglavje posveča Jegliču "pisatelju", njegovemu delu za versko in vzgojno poglavitve preprostega ljudstva (apologe tični spisi pri Mohorjevi družbi, razne brošure... ter zgodbe ob njih, n. pr. ob "rdeči brošuri", zaradi katere je Jeglič spet hotel odstopiti od škofovstva, zatočen kot pohujševalec v Vatikani, pa danes dobivajo ti spisi priznanje najvišjih cerkvenih in tudi zdravniških krogov). Posebno zanimivo branje pa je poglavje, kjer pisatelj govori o Jegliču kot "narodnem vodniku", kot navdušenemu Slovincu, kakršnega se je pokazal zlasti od dogodkih ob Majniški deklaraciji in dogodkih po propadu Avstrije (205-236), ko je bil tretjič na tem, da ga odslove s prestola. Opisano je razmerje do Kreka in Šušteršiča pa do dunajske vlade, ki ga je nameravala že aretirati. Tedaj je bil re-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

Opozarjamo na prednaročilo Koledarja-Zbornika za leto 1953.

Pohitite s prednaročilom, ker je po nižji ceni \$ 34.— v predprodaji le omejeno število izvodov!

MISIJSKA PROSLAVA

Na misijsko nedeljo 19. t. m. je bila v dvorani KA na Montevideo 850 proslava praznika, katere prvi del je nosil naslov "Največji misijonarji". Bila je to nekaka odrska revija, kot smo jih prve dve leti našega tukajšnjega bivanja več videli, potem pa nekaj časa spet ne. Razdeljena je bila v tri dele: prvi je bil posvečen sv. Pavlu — dramatizacija svetopisemskega teksta; drugi sv. Frančišku Ksaveriju — pantomima ob recitaciji Claudelove ode o svetniku; tretji Baragi — govorni prizor z živo sliko in molitvijo. Priredba je bila izvirna, režija domiselna, posamezne kreacije prav lepe. Priredil in vodil je vse stvar g. Jeločnik, v večjih vlogah so nastopili igralci vseh treh odrov gg. Holosan, Jeločnik, Jerebič, Kastrevc, Kovačič, Markež, Vider, gđ. Adamičeva in drugi. Posebej je treba pohvaliti Holosanovo recitacijo težkega Claudelovega teksta. Jerebičovo podajanje besedila in Kovačičevo nemo igrano. Ni pa režiser računal s psihologijo mase, ko je dvakrat med Gallusovim petjem odredil zapiranje odra: ko se je zastor zagnil, je na oder koncentrirana pozornost popustila, nastal je nemir in zbor je bil upravičen, da skladb ni do konca odpel. Škoda za glasbeni užitek in za lepo zamišljeno pevsko-dramatsko koordinacijo. Pevski del je obsegal zelo kvalitetna dela Gallusa, Osane in Tomca, zbor je bil v formi, akustika prav dobra in zato je škoda še večja. K temu se je pridružila še odpuved tehničnih pripomočkov: luči in reprodukcije muzike, česar pa niso zakrivali prireditelji. Odrski reviji so sledili srečolov in filmi. Dvorana je bila polna ljudi.

Vsem, ki jim izvirna slovenska beseda in zvok domače pesmi pričarajo košček domovine v dušo, pripravljaja PISATELJSKA DRUŽINA FR. BALANTIČ bogat večer. Sodelovalci bodo izbrani recitatorji naših odrov in moški kvintet "Gallusa". Cerkvena dvorana v Ramos Mejia, v nedeljo zvečer, 9. novembra.

Hitro: v 20 do 25 dneh! Najbolj poceni: Primerjajte naše cene s cenami ostalih paketnih agencij. Zahtevajte naš popolni cenik!

PAKEXPORT - TRST

pošilja moko, riž in sladkor v vrečah in paketih z živili po 5,10, 15,20 in do 100 kg težke, ki so oproščeni vsake carine. Obiščite nas in bomo paket sestavili skupno. Zdravila pošiljamo z letalsko pošto. Odpošiljamo pakete tudi iz Buenos Airesa.

Naročila in navodila: Oton Fresl, Reconquista 656/1-2, Buenos Aires, Telefon 31-2241.

Uradne ure: Ob delovnikih od 10.—12.30 ure in od 15.—18.30 ure.

(Nadaljevanje s 3. strani)

snično Jeglič v središču "osvobodilnega gibanja", "nekrvave narodne revolucije", ki bi se brez njegove udeležbe težko tako izvršila kot se je, kar je priznal njen taktični protagonist Korosec na njegovem grobu. Jagodič hoče biti objektivni, zato priobčuje tudi šušteršičevo pismo škofu, s katerim je pretrgal razmerje z njim, ter problem pušča odprt (kot še nekaj drugih). Ko je tako pripeljal Jegliča do kulminacijskega vrha, seže pisatelj s pogledom spet v njegove osebne globine kot škofa in duhovnika, ki teži po lastni osebnosti svetosti (celo z bičanjem lastnega telesa); označuje njegovo ljubezen do Marije, opisuje ga kot spovednika, pridigarja in človeka krščanske dobrotelnosti kot vzornega škofa; omenja razmerje do svojih duhovnikov, do drugih škofov in do Rima. V posebnem poglavju podaja druge zanimivosti njegove dejavnosti: njegov dnevni red, njegov propad kot gospodarstvenika (Gornji Grad, ki mu je bil že četrta vaba za odstop!); veselje za potovanje, zadržanje ob jubilejih, obisk izseljencev na Westfalskem in v Ameriki itd. — Ko je pisec podal tako več prerezov Jegličevega udejstvanja poveže njegovo delo v Jugoslaviji spet nekako razvojno do konca dvajsetih let, ko je po prvih znakih bolezni (dvakrat opomin kapi) zaprosil za pomočnika, ki si ga je sam izbral v osebi prof. Rožmana. Po Rožmanovem imenovanju pa se ni mogel več znajti ter se je l. 1930 umaknil, proseč za pokoj. Pet let je preživel v tišini Gornjega Grada, zadnji dve pa v Stični. Ne v miru: v molitvi in

premišljevanju... iz samostanskega miru v Stični je stopil na govorniški oder v Celju na fantovskem taboru 29. junija 1937, govoril kot 88 letni starec z mladeniškim žarom svoj najpomembnejši preroški govor, in drugi dan po vrnitvi v Stično, 2. julija, na kapi umrl. Sledi opis pogreba, odmevov smrti ter še enkrat telesni opis Jegliča kot človeka po obrazu in značaju. To so zadnja poglavja v knjigi. Predzadnje pa je zbirka anekdot o njem, ki so jih zapisali njegovi sodobniki in ki naj dogodkom podajo morda bolj nazorno lik in živo gesto nadškofovo, kot je opis ne more dati.

Tako smo samo povrh pokazali, kaj novi življenjepis nadškofa Jegliča obsega. Nismo pa podali njene prave duhovne vsebine. To bo vsak zvrhoma zajemal, ko bo knjigo bral. V njej je toliko gradiva, da se čudimo, kako se je pisec znašel v njem. Zdjaj razumemo, zakaj imenuje svoj spis ob 500 straneh "majhen oris velikega življenja": toliko strani je vse preskromnih, da bi mogle zajeti ogromno delo 88 let dolgega življenja človeka, ki je vsaj 30 let soustvarjal bistveno slovensko zgodovino in je prenovil versko življenje škofije. Pisec je odstrl samo pogled v njegovo notranjo globino, ki je globina svetnika, prav nič ne zaostajajoča za kakšnim Baragom in Slomškom. Da: združujoč oba — misijonarja in preroditelja. Kot prvi je Msgr. Jagodič podal enoten živ lik tega našega duhovnega nadčloveka, prvi ga postavil v celoti in živega pred naše oči, kakor se kaže njemu po doživetju njegove dolgoletne bližine, po študiju predzgo-

Društveni oglasnik

Novoizvoljeni odbor Društva Slovencev je imel v soboto 18. oktobra t. l. svojo prvo sejo, na kateri se je takole konstituiral: Predsednik: ing. Albin Mozetič, podpredsednika gg. Valentin Markež in Rudolf Žitnik, tajnik France Perinšek, blagajnik Viktor Češnovar, gospodar Andrej Krošelj, kulturni referent Marjan Marolt, organizacijski referent Rudolf Smersu, referent za mladinsko vzgojo Martin Mizerit, referent za prireditve Vilko Čuč. Vsi ti tvorijo Upravo Društva Slovencev.

Proslava slovenskega narodnega praznika — 29. oktobra.

Krajevni odbori Društva Slovencev bodo priredili proslavo slovenskega narodnega praznika, ko smo se Slovenci 29. oktobra 1918 rešili nemškega gospodstva in zaživali svobodno življenje.

V FLORIDI bo proslava v nedeljo, 26. oktobra po jutranji maši, ki bo ob pol sedmi uri in je namenjena Slovincem. Pripravljen je lep spored z deklamacijami, recitacijo (g. T. Kovačič), govorom (g. Škrjanec) in predavanjem (g. M. Marolt). K tej proslavi, ki bo v cerkveni dvorani, vabimo vse Slovence iz Floride, J. D. Peron (prej Munro), Villa Martelli, Carapachay, pa tudi iz San Martina.

V LANUSU bo proslava v soboto, na praznik Vseh svetnikov, dne 1. novembra popoldne ob 17. uri v cerkveni dvorani. Na sporedu je petje cerkvenega pevskega zbora, deklamacije in predavanje (g. Kremžar).

V RAMOS MEJIA se bo proslava vršila ob času, ki ga bomo še pravočasno sporočili v časopisih.

K vsem tem proslavam vabimo vse Slovence in Slovence, zlasti vso mladino. Vstopnine ni.

Krajevni odbor Društva Slovencev v San Justo sporoča, da se za nedeljo 26. oktobra t. l. napovedana proslava zaradi nepremagljivih ovir ta dan ne bo vršila in je preložena na poznejši čas.

Izdelujem po najnovejših modelih obleke, kakor tudi prirezujem kroje.

OMAHEN NIKOLAJA.

dipl. profesora corte y confección

Blanco Encalada 4692

Villa Urquiza Bs. Aires

Fiabbrería Vienesa

AZCUENAGA 1114, Vicente López (frente de la estación) Telef. No. 741-0744 novi lastnik

HEDA in ANTON PLAVC

priporoča ta vsem Slovincem svoje prvovrstne mesne, delikatesne in konzervne izdelke, sir in pijače vseh vrst. — Odprto tudi ob nedeljah. Se priporoča za obisk

Heda in Anton Plave

divine, po likih sodobnikov in po pogledu v Jegličev dnevnik. Nakazal je mnogo problemov v zvezi z njim, ki jih pa še daleč ni razvil in mnogi iz njih zahtevajo posebnih študij, morda komaj manjših kot vsa knjiga. (n. pr. Jeglič in delavsko vprašanje). Posebno politično vprašanje je pustil odprto, dasi podaja svoje mišljenje, pa tudi nasprotna mnenja (v poglavju o napakah škofovih). Natočil nam je v globok vodnjak iz vseh virov znanje o Jegliču, iz katerega bodo zajemali odslej še posamezniki iz roda v rod za nova raziskavanja in nove osvetlitve. Toda prepričani smo, da je Jagodič postavil Jegliča na pravo osnovo, s katere bo njegovo podobo mogoče samo poglabljati, ne spreminjati. Tako je uspel kot znanstvenik dasi v strogi besedi to niti noče biti. Hoče biti vsem razumljivi razlagavec velike osebnosti izrednega slovenskega človeka. In storil je veliko pionirsko delo!

Da je takšna knjiga izšla v zamejstvu, obsojena na odkup samo med ljudmi izseljenci in obmejniki, padlimi pod tuje države, je gotovo veliko dejanje, ki je tudi nam postavljeno v znamenje kulturne zrelosti. Mi v v tujini smo ki rastemo iz osnov Jegličeve tradicije, doma so jih oblastniki z ognjem in mečem zavrgli: ali nas ne mika pogledati v globokost duše tistega našega škofa, ki je nas skoraj vse sprejel za vojščake Kristusove? In to podobo pustiti v dedščini tistim, ki so bili sprejeti za njegove naslednike? Iz roda v rod naj gre njegov duh: da ga poznaš do dna, vzemi knjigo in beri! Globok oris velikega življenja!

Vsem prijateljem in znancem sporočava žalostno novico, da so nama v domovini v času od 8. do 14. oktobra 1952 umrli

draga mama gospa

MARIJA HOČEVAR, roj. ŠTRUS

tast gospod FRANC POTOKAR in stric gospod JANEZ ŠTRUS

Ljubljeno mamu so položili k večnemu počitku na pokopališču v Grosupljem, tasta pri Sv. Križu v Ljubljani in strica na Velikem Mlačevem pri Sv. Martinu.

Drage pokojnike priporočava vsem znancem in prijateljem v molitev in topel spomin.

Ivan in Jože Hočevar

sinova v imenu vseh sorodnikov

Buenos Aires - Celovec - Grosuplje - Moste - Ljubljana - Veliko Mlačevo - Trbovlje.

OBVESTILA

Odbor SFZ sporoča vsem članom, da bo redni letni občni zbor SFZ dne 9. novembra t. l. ob pol četrti uri popoldne na Pristavi v Moronu. Prosimo za zanesljivo in točno udeležbo, ki je za vse člane obvezna.

Dne 1. novembra — na praznik — bo ob 4 popoldne v župnijski dvorani v Ramos Mejii vzgojni sestanek. Namenjen je vsem vzgojiteljem, staršem, možem in ženam ter fantom in dekletom. Na sporedu je nastop naših otrok, vzgojno predavanje ter razgovor o vzgojnih vprašanjih. Opozarjamo posebej na nastop naših otrok, ki bo svojevrsten, v resnici nekaj posebnega. — Lepo vabimo vse, ki se zanimajo za vzgojo naše mladine, da se sestanka udeležijo!

Članom SK Slovenija. Obveščamo vse člane, da bo v nedeljo, 26. oktobra t. l. v klubskih prostorih članski ping pong turnir, za katerega sprejemamo prijave do 25. oktobra t. l. do osme ure zvečer. Vse ostale podrobnosti lahko zvete pri vodji turnirja g. Bogdanu Kosančiču. Zmagovalec bo dobil prehodni pokal.

VODSTVO SLOVENSKE FANTOVESKE ZVEZE SE NAJISKRENEJE ZAHVALJUJE VSEM DOBROTNIKOM, KI SO Z DENARJEM IN DELOM POMAGALI PRI NAKUPU TELOVADNEGA ORODJA IN UREDTVIV PROSTOROV ZA NAŠE PRIREDITVE NA PRISTAVI V MORONU.

Odbor SFZ

katerega je poklonil g. dr. Lojze Berce. Prijavite se v čim večjem številu.

Odbor

STAVBIŠČE V LANUSU

Kupne pogodbe bodo lahko podpisali v Lanusu živeči kupci V SOBOTO, dne 15. NOVEMBRA 1952. Ta dan bo prispel notar v ta namen v Lanus.

Vse one, ki niso prijavili podatkov, prosimo, da to nemudoma izvršijo. Podpis pogodbe se bo vršil v župnišču v Lanusu.

ODBOR

Slovenska družina odda sobo. Vprašati na 2 de Mayo 3816, Lanus Oeste (štiri kvadre od Avenida Presidente Perón).

FRIZERSKI SALON "VENA"

Calle Ersilla 6120 (blizu Liniersa)

Se v ljubno priporoča svojim stari strankam za nadaljni obisk, nove pa v ljubno vabimo, da nas čim prej obiščete.

Postreženi boste čisto po domače. Trajna ondulacija, vodna ondulacija, frizure itd.

Frizura in obleka naredita človeka! Važno! Iz Liniersa pridete 2 kvadra peš do postajališta sedaj kolektiva No. 217 (prej 15). Voznja traja manj kot 10 minut do Calle Acasuso, nato pojdite peš v smeri kolektiva eno kvadro in nato eno kvadro na desno!

Obiskujte domače tvrde

Frizerski salon "VENA"

Zbornik "Svobodne Slovenije" je knjiga, ki misli kakor misliš ti in ki v tujini govori v tvojem materinem jeziku.

SLOVENSKI IZSELJENSKI ODER

ponovi na praznik 1. novembra ob osmi uri zvečer v cerkveni dvorani v Ramos Mejia

Fr. Ksav. Meškovo drama

MATI

Zaradi velikega in splošnega zanimanja za igro si pravočasno prekrbite vstopnice, ki so na prodaj na Alvarado 350, Ramos Mejia, Tel. 658-0827 in eno uro pred pričetkom predstave.

SLOVENSKI MISAL

Vse šolske potrebščine: zvezke raznih vrst, svinčnike, birome svinčnike, nalivna peresa, navadna peresa, risalni papir, ravnila, barvice, barvne svinčnike, tintnike, radirke. Rožne vence raznih vrst, od preprostih do najfinejših, primernih za darilo.

Kipe, podobe, svetinjice, podobice.

Krasne razglednice slovenskih krajev.

Vam nudi po zmernih cenah

SANTERIA y PAPELERIA "SANTA JULIA" Victor Martínez 39, Buenos Aires

Sprejemamo naročila za pošiljanje paketov v domovino.

"CASA BOYU" - urarna in zlatarna OLAZABAL 2336

Tel. 76 - 9160

pol kvadre od Cabilda 2300

Za delo, šport, zabavo in štednjo časa ter denarja:

Ura "Pacard", avtomatično navijanje, antimagnetična in vodotesna

od \$ 375.— naprej;

Lepe damske švicarske ure vseh znamk

od \$ 145.— naprej;

VSE TO TUDI NA ODPLAČILO V OBROKIH

— LEPA DARILA V ZLATU IN SREBRU —

Vsa predelava starega nakita in precizna popravila ur v najkrajšem času.

(Ob sobotah popoldne se lahko naše stranke zglase tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, prvo nadstropje, stanovanje št. 5.)